

گزارش پایداری

۱- بعد محیط زیست

مدیریت انرژی:

نظام مدیریت انرژی براساس استاندارد ISO ۵۰۰۰۱ در مجتمع پتروشیمی زاگرس طرح ریزی و اجرا شده است و دامنه اجرای آن همه واحدهای تولیدی و پشتیبانی می باشد .

مجتمع پتروشیمی زاگرس در راستای شناسایی فرصت های بهبود به منظور کاهش مقادیر هدر رفت انرژی و بهینه سازی مقادیر مصارف در حوزه مصارف صنعتی و غیر صنعتی مجتمع پتروشیمی زاگرس، اقدام به تعریف پروژه ممیزی فنی در حوزه صنعتی و ساختمانهای مجتمع پتروشیمی زاگرس نموده است که راهکارهای اجرایی به شرح ذیل می باشد:

بهینه سازی مقادیر مصرف گاز طبیعی سوخت در کوره های واحدهای اول و دوم با جایگزین کردن گاز طبیعی سوخت با سوخته های جانبی ، تنظیم مشعلهای کوره ها،تنظیم مقدار هوای احتراق ، تمیزکاری مبدل های بخش انتقال حرارت کوره ها.شناسایی تله های بخار معیوب واحد و تعمیر یا تعویض تله های بخار معیوب ،شناسایی نقاط معیوب عایق های مجتمع و تدوین برنامه اجرایی جهت تعمیر و یا تعویض نقاط معیوب شناسایی شده ، بهینه سازی ظرفیت واحدهای اول و دوم در راستای کاهش شدت مصارف گاز طبیعی خوراک و حامل های انرژی ، شناسایی مصارف غیرنرمال هوای سرویس و ابزار دقیق و ارائه راهکار عملیاتی جهت کاهش مقادیر مصارف،استقرار سامانه مدیریت انرژی به منظور پایش آنلاین تجهیزات مصرف کننده انرژی، استفاده از آب بلودان بازیافتی به منظور تامین آب کشاورزی مورد نیاز مجتمع،تدوین برنامه عملیاتی به منظور کاهش مصارف انرژی در حوزه ساختمانهای مجتمع . مجتمع پتروشیمی زاگرس در راستای تعهد به مسئولیت های اجتماعی اقدام به شرکت در جایزه ملی مدیریت انرژی نموده است که در آخرین دوره حضور موفق به کسب تندیس نقره ای سه ستاره شده است.

اقدامات برای کاهش آثار مخرب تنوع زیستی :

توسعه پایدار همواره موضوع مهم برای مدیران شرکت پتروشیمی زاگرس بوده و در چشم انداز شرکت نیز صراحتاً به آن اشاره شده است و به هنگام بازرگری و به روزرسانی نقشه استراتژی سطح کسب و کار، پایداری اقتصادی، اجتماعی و محیط زیست با توجه به مسئولیت های اجتماعی شرکت مورد توجه قرار می گیرد .

کمیته مسئولیت های اجتماعی شرکت، چهار سطح مسئولیت های اقتصادی، مسئولیت های قانونی، مسئولیت های اخلاقی و مسئولیت های انسان دوستانه را برای مسئولیت های اجتماعی شرکت پتروشیمی زاگرس در نظر گرفته است. همچنین رهبران شرکت در راستای مسئولیت های اجتماعی شرکت و حفظ منافع و حقوق نسل های آینده، یکی از مضامین استراتژیک نقشه استراتژی را به این مهم اختصاص داده و ضمن تعریف اهداف استراتژیک روشن در این حوزه، رویکردها و برنامه های بهبود متعددی را در زمینه محیط زیست، طرح ریزی و اجرا نموده اند .

نظام مدیریت محیط زیست در شرکت پتروشیمی زاگرس مشتمل بر شناسایی جنبه های محیط زیستی بارز، ارزیابی ریسک ها، ممیزی های داخلی و بیرونی، سیستم مانیتورینگ آلاینده ها، مدیریت پسماندها و ضایعات و برنامه ریزی و اجرای اقدامات بهبود است. این نظام بر اساس استاندارد ISO ۱۴۰۰۱ و الزامات تطابق طرح ریزی شده و دامنه اجرای آن همه واحدهای تولیدی و پشتیبانی

می‌باشد. به منظور بررسی اثرات محیط زیستی محصول شرکت پتروشیمی زاگرس، این شرکت برنامه مدیریت محیط زیست (EMP) خود را با رویکرد مطالعه ارزیابی چرخه حیات محصول به عنوان اولین شرکت در سطح پتروشیمی های کشور انجام داده است.

شرکت پتروشیمی زاگرس با نصب سیستم‌های پایش آنلاین (قابل مشاهده برای سازمان حفاظت محیط زیست) بر روی تمامی دودکش‌های مجتمع به صورت مداوم خروجی آلاینده‌های هوای خود را پایش می‌نماید و بر اساس تحلیل نتایج بدست آمده اقدامات کنترلی مناسب، اتخاذ و اجرایی می‌شود. تمامی منابع احتراقی این شرکت، از گاز به عنوان سوخت استفاده می‌نمایند و در تمامی سالهای بهره برداری، خروجی منابع احتراقی آن در محدوده استاندارد قرار داشته است. منابع احتراقی این شرکت، مجهز به سیستمهای Low Nox Burner است. همچنین گزارشات انتشارات گازهای گلخانه ای این شرکت به صورت سالیانه در اختیار مراجع ذیربط قرار داده می‌شود.

برخی مطالعات و پروژه های انجام شده جهت کاهش پیامدهای منفی محیط زیستی فعالیتهای شرکت عبارتند از: خرید ماشین آلات و انتقال تکنولوژی‌ها با ارزیابی ملاحظات محیط زیستی، گسترش و حفظ فضای سبز شرکت، محاسبه ردپای کربن، محاسبه ردپای آب، محاسبه ردپای اکولوژیک، توسعه فرآیندهای مکانیزه به منظور کاهش مصرف کاغذ، جلوگیری از تولید پسماند ناشی از خرابی اقلام در اثر انبارش نامناسب، کاهش تولید فاضلاب با طولانی کردن زمان احیای رزین‌ها، استفاده از حرارت بازیافتی کوره ریفرمر جهت پیش گرم کردن هوای احتراق مورد نیاز کوره، بازچرخانی آب فرآیندی، کاهش تولید پساب، بازچرخانی آب، ارتقای سیستم پیش تصفیه پساب، نصب آنالیزر آنلاین روی مسیر انتقالی پساب، احداث خط تفکیک شده برای ارسال پساب به تصفیه خانه، تامین بخار مورد نیاز مجتمع بدون دریافت سوخت اضافی و با استفاده از حرارت تولید شده در فرآیند و استفاده از بخار برای تامین انرژی تجهیزات مهم در مصرف انرژی، راه اندازی سامانه های مدیریت اطلاعات آزمایشگاه LIMS، سامانه مدیریت اطلاعات بهره‌برداری، سامانه پرسنلی، آموزش، مالی و تدارکات. ایجاد زیرساخت‌های تفکیک پسماند در تمامی واحدهای فرآیندی و غیر فرآیندی، بازنگری نظام مدیریت پسماند، اجرای پروژه‌های کاهش تولید پسماند از مبدا مانند کاهش تولید پسماند کاتالیستی، راه اندازی سامانه رزرواسیون غذا جهت کاهش دورریز مواد غذایی.

انرژی تجهیزات مهم در مصرف انرژی، راه اندازی سامانه های مدیریت اطلاعات آزمایشگاه LIMS، سامانه مدیریت اطلاعات بهره‌برداری، سامانه پرسنلی، آموزش، مالی و تدارکات. ایجاد زیرساخت‌های تفکیک پسماند در تمامی واحدهای فرآیندی و غیر فرآیندی، بازنگری نظام مدیریت پسماند، اجرای پروژه‌های کاهش تولید پسماند از مبدا مانند کاهش تولید پسماند کاتالیستی، راه اندازی سامانه رزرواسیون غذا جهت کاهش دورریز مواد غذایی.

شرکت پتروشیمی زاگرس در راستای مسئولیتهای اجتماعی و تحقق اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر حفاظت از محیط زیست به عنوان یک وظیفه عمومی و به منظور ایجاد و گسترش همفکری و همکاریهای پژوهشی و آموزشی در زمینه حفاظت از محیط زیست با استفاده از ظرفیتهای برون سازمانی و ایجاد و گسترش زمینه های همکاری دوجانبه با اداره کل محیط زیست استان بوشهر، تفاهم نامه ای را در سال ۹۷ با اداره کل محیط زیست استان بوشهر امضا کرده است.

بر اساس این تفاهم نامه شرکت پتروشیمی زاگرس با هدف حفاظت از گونه و ارتقاء سطح آگاهیهای عمومی در زمینه حفاظت از گونه های حاشیه منطقه، تمامی هزینه های اجرایی پروژه بوم شناسی و حفاظت آهوی شنی در منطقه حفاظت شده "مند" را به عهده گرفته است.

- انجام اقدامات در راستای قانون حفاظت خاک: به منظور تست خطوط زیرزمینی و اطمینان از عدم نشستی خطوط، بر اساس دستورالعملهای بازرسی های فنی، تستهای لازم انجام شده است. پروژه تعویض بستر مخزن ۴۵۰۱ واحد دوم مجتمع پتروشیمی زاگرس به منظور پیشگیری و اطمینان از عدم نشستی در دست اقدام می باشد. خوداظهاری خاک با استفاده از خدمات آزمایشگاه معتمد محیط زیست انجام شده است.
- انجام اقدامات در راستای قانون هوای پاک: با توجه به اهمیت عملکرد صحیح سیستمهای احتراقی و لزوم کنترل آلاینده های آن، تمامی سیستمهای احتراقی مورد بررسی قرار گرفته و جهت صحت سنجی دیتاها نمونه برداری های همزمان توسط آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست و سیستم پایش آنلاین انجام شد. سنسورهای اکسیژن منابع احتراقی به منظور کنترل صحیح عملیات و تنظیم احتراق تعویض گردید. دوربینهای رویت شعله فلر با دوربینهای با تکنولوژی به روز، جایگزین و در مدار قرار گرفته است. تصاویر این دوربینها توسط اداره پایش محیط زیست استان بوشهر قابل رویت می باشد.
- نصب پمپ نمونه برداری از گازهای ارسالی به فلر: تشخیص به موقع و دقیق منابع آلاینده هوا و مناسب سازی و توسعه زیرساختها و تجهیزات مرتبط با هوا و اقلیم از ضروریات و اولین گامهای تعریف پروژه ها و اقدامات کنترلی می باشد. شرکت پتروشیمی زاگرس به منظور انجام پروژه های کنترلی و کاهش اثرات خود بر اقلیم و انتشار گازهای گلخانه ای، از طریق نصب پمپ نمونه برداری از گازهای ارسالی به فلر نسبت به پایش ترکیبات گازهای ارسالی به فلر اقدام نموده است. این پمپ برای اولین بار در کشور نصب شده است.
- انجام اقدامات در راستای آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب: پروژه ارتقا تصفیه خانه مجتمع با هدف بهبود راندمان حذف آمونیاک از پساب صنعتی انجام شده است.
- در راستای ارتقا دانش و آموزش کارکنان به ویژه مدیران سازمان به عنوان تصمیم گیرندگان، دوره های آموزشی محیط زیستی با عناوین اصول و مبانی و پیاده سازی اقتصاد چرخشی، مبانی توسعه پایدار، قوانین و مقررات محیط زیستی و تصفیه پساب صنعتی، کوچینگ محیط زیست و ارزیابی چرخه حیات (LCA) برگزار شده است.

رعایت مسائل زیست محیطی از دید مشتریان:

- بر اساس ارزیابی های انجام شده توسط تیم ارزیاب سازمان منطقه ویژه، اقدامات انجام شده در زمینه بهبود سیستم تصفیه فاضلاب صنعتی، به عنوان یکی از پروژه های برتر منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس انتخاب شده است.
- شرکت پتروشیمی زاگرس در رویداد ملی سلامت، محیط زیست و پایداری در اردیبهشت ۱۴۰۲، موفق به دریافت لوح شایسته تقدیر در زمینه اقدامات حفاظتی آهوی منطقه "مند" شده است .
- شرکت پتروشیمی زاگرس با ایجاد تعاملات اثربخش با مشتریان از طریق رویکردهایی چون سنجش رضایت مشتریان، تماس مستقیم با مشتریان در خصوص شناسایی علت کاهش رضایت، پاسخگویی مستمر، اخذ تندیس مدیریت انرژی، اخذ تندیس مسئولیت اجتماعی و توسعه پایدار بنگاههای اقتصادی کشور، اخذ تندیس زرین صنعت سبز کشوری، رتبه اول کشوری در جایزه ملی صنعت سلامت محور در جهت دستیابی به تعهدات خود در قابل مشتریان گام برداشته است .

- شرکت در راستاری تعهد به ارزش سازمانی خود مبنی بر مشتری مداری با اطلاع رسانی در مورد مشخصات محصولات از طریق دفترچه فنی (TDS)، فروش محصول در بورس انرژی، پیاده‌سازی سیستم مدیریت یکپارچه IMS، اخذ گواهی استاندارد ۱۷۰۲۵ برای آزمایشگاه، درج کامل خواسته‌ها و انتظارات مشتری در قرارداد و ... بر ایجاد شفافیت و اعتماد در مشتریان اقدام نموده است.
- شرکت پتروشیمی زاگرس در آذرماه ۱۴۰۲ مورد بازدید مدیر کل دفتر ارزیابی سازمان حفاظت محیط زیست قرار گرفت و در فرایند انتخاب صنایع سبز، موفق به دریافت لوح شایسته تقدیر برای اقدامات انجام شده سال ۱۴۰۱ شده است .
- شرکت پتروشیمی زاگرس در آبان ۱۴۰۲، موفق به تمدید گواهینامه استاندارد ایزو ۱۴۰۰۱ شده است .
- شرکت پتروشیمی زاگرس به عنوان یکی از شرکتهای پیشگام در کنترل فلرینگ گازها، به عنوان نماینده شرکت های تولید کننده متانول در جلسه تدوین شیوه نامه مشعل غیرعادی حضور داشته است.
- به منظور ارائه فعالیتهای محیط زیستی شرکت و برای برقراری ارتباط با ذینفعان سازمان، در نمایشگاه محیط زیست در زمستان ۱۴۰۲ شرکت نموده و فعالیتهای و اقدامات خود را در غرفه شرکت پتروشیمی زاگرس به بازدیدکنندگان ارائه نمود.
- در اولین همایش رویش (همایش معرفی پروژه های برتر محیط زیستی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس) پروژه نصب پمپ نمونه برداری از گازهای ارسالی به فلر به عنوان پروژه برتر منطقه انتخاب و معرفی گردید.
- بزرگداشت روز هوای پاک با حضور خانواده های کارکنان شرکت در دی ماه ۱۴۰۲ برگزار گردید.
- شرکت پتروشیمی زاگرس به منظور مشارکت در طرح کاشت یک میلیارد درخت، نسبت به کاشت ۱۵ هکتار نهال مانگرو با همکاری اداره منابع طبیعی استان بوشهر اعلام آمادگی نموده است.

تفکیک ضایعات ونحوه برخورد با آن :

- برای خروج تمامی پسماندها اعم از شهری و صنعتی، خطرناک و غیرخطرناک، مجوزها از سازمان حفاظت محیط زیست و پس از ثبت در سامانه iranemp اخذ و نسبت به مدیریت پسماندها و ضایعات اقدام می شود .
- کاتالیستهای تولیدی شرکت پتروشیمی زاگرس، طی عقد قرارداد با شرکت مورد تایید سازمان حفاظت محیط زیست و با رعایت الزامات و پروتکل‌های حمل و نقل مواد خطرناک، به شرکت مدیریت پسماند منتقل شده است.

۲- بعد مسئولیت اجتماعی

کمک های عام المنفعه :

کمک های عام المنفعه تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ مبلغ ۸۵ میلیارد ریال بوده و بودجه مصوب مجمع عمومی عادی سالیانه ۱۴۰۲ برای هزینه های مربوط به مسئولیت های اجتماعی در سال مالی مبلغ ۱۵۰ میلیارد ریال می باشد .

مبلغ (میلیون ریال)	شرح
۲۳،۱۱۷	احداث مرکز سلامت زبار
۳،۹۷۶	پروژه حمایت از آهوی مند
۲۱،۰۷۹	کمک های بلاعوض
۲۲،۴۱۸	اهداء سبد معیشتی به نیازمندان
۱۰،۰۰۰	پروژه تقاطع هندسی ورودی شهر سیراف
۳،۲۰۲	کمک های فرهنگی و مذهبی
۱،۲۱۰	سایر موارد
۸۵،۰۰۲	جمع کل

اقدامات شرکت در رابطه با افزایش سطح رفاهی، بهداشتی کارکنان دریافت گواهی نامه های بهداشت و سلامت کارکنان :

- بهبود وضعیت تسهیلات رفاهی کارکنان از طریق متناسب سازی اعتبار تسهیلات گردشگری با قیمت خدمات گردشگری کشور
- تقویت تسهیلات ورزشی شرکت
- توسعه و تقویت فضای سبز مجموعه اقامتی رفاهی از طریق افزایش و تنوع بخشی در گونه های گیاهی موجود
- تدوین برنامه غذایی رستوران های شرکت متناسب با استاندارد های تغذیه
- تجزیه و تحلیل مشاغل و استخراج شایستگی های سازمانی، شغلی، تیمی و گروهی و فردی در قالب پروژه ISO ۱۰۰۱۵
- تمدید گواهینامه استاندارد سیستم مدیریت ایمنی و سلامت شغلی ISO ۴۵۰۰۰:۲۰۱۸

مشتری مداری :

تعداد مشتریان شرکت پتروشیمی زاگرس (مجموع صادراتی و داخلی) تا پایان سال ۱۴۰۲، ۱۴۲ شرکت بود. میزان رضایت مشتریان صادراتی از عملکرد فروش شرکت پتروشیمی زاگرس در نیمه اول سال ۲۰۲۳، ۹۴/۶۴ درصد و در نیمه دوم سال ۲۰۲۳، ۹۶/۹۹ درصد بوده است. همچنین آخرین رتبه دریافتی شرکت پتروشیمی زاگرس در میان ۱۰۰ شرکت برتر (در سال ۱۴۰۲) در داخل کشور رتبه ۵۶ می باشد.

ساعات آموزش کارکنان :

تعداد ساعات آموزش به تفکیک واحد ها در سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ :

نام واحد	تعداد ساعات آموزش
حوزه مدیریت عامل	۲۵۶
حراست	۷۵۱
روابط عمومی و مسئولیت های اجتماعی	۱۵۷
امور حقوقی و پیمانها	۱۲۳
امور مالی	۴۰۱
برنامه ریزی و سیستم ها	۱.۱۱۷
منابع انسانی	۵.۵۱۰
مدیریت مجتمع	۴۸۴
HSE	۴.۴۸۵
بهره برداری	۳.۳۸۰
خدمات فنی	۵.۱۷۴
تعمیرات	۶.۶۵۴
زنجیره تامین	۱.۰۳۸
توسعه بازار و فروش	۲.۱۶۰
نوآوری، فناوری و توسعه	۷۶۹
حسابرسی داخلی	۱۸۶
پروژه ها و طرح های توسعه ای	۱.۰۶۲
امور مجامع و شرکت ها	۲۰
جمع کل	۳۳.۷۲۷

اطلاعات مربوط به ترکیب نیروی انسانی شرکت از لحاظ تحصیلات، و حوزه فعالیت:

شاغل / ادارات	فوق لیسانس	لیسانس	فوق دیپلم	دیپلم	زیر دیپلم	جمع
عملیاتی و تولیدی	۹۳	۱۷۵	۷۰	۱۲۳	۱۹	۴۸۰
اداری و تشکیلاتی	۳۵	۴۰	۱	۲	۰	۷۸
توزیع و فروش	۲۷	۲۶	۶	۱۲	۲	۷۳
خدماتی و پشتیبانی	۳۰	۸۲	۱۹	۶۱	۱۹	۲۱۱
جمع کل	۱۸۵	۳۲۳	۹۶	۱۹۸	۴۰	۸۴۲

۳- بعد اقتصادی

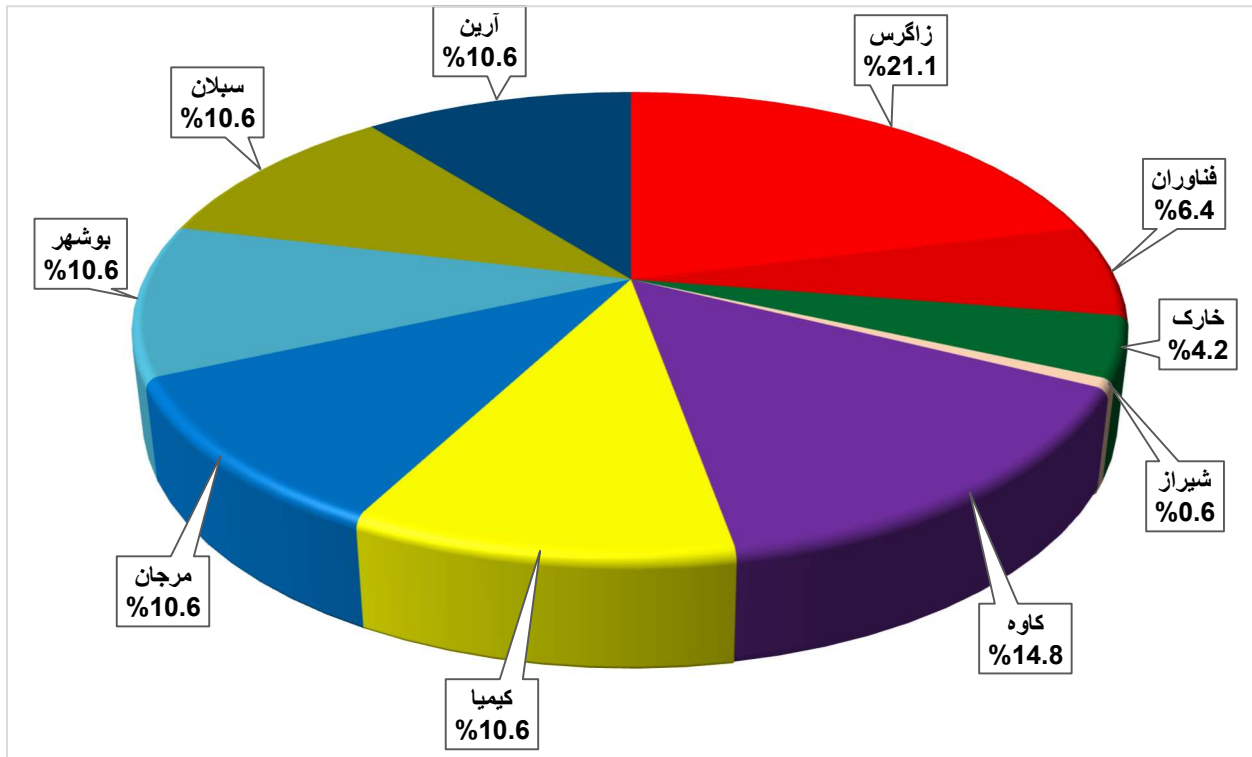
عملکرد اقتصادی :

شرح	واحد	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹
فروش	میلیون ریال	۲۵۸.۷۳۴.۸۳۱	۲۱۵.۸۴۷.۵۰۲
قیمت تمام شده	میلیون ریال	۱۹۲.۰۲۰.۴۵۵	۱۵۰.۶۵۳.۰۹۴
هزینه های فروش، اداری و عمومی	میلیون ریال	۵۷.۱۸۵.۱۷۱	۴۶.۳۰۱.۰۲۱
سود عملیاتی	میلیون ریال	۱۲.۰۵۴.۹۴۷	۲۶.۹۲۸.۸۹۳
سود قبل از مالیات	میلیون	۱۳.۲۵۴.۸۹۸	۲۶.۴۴۹.۳۹۰

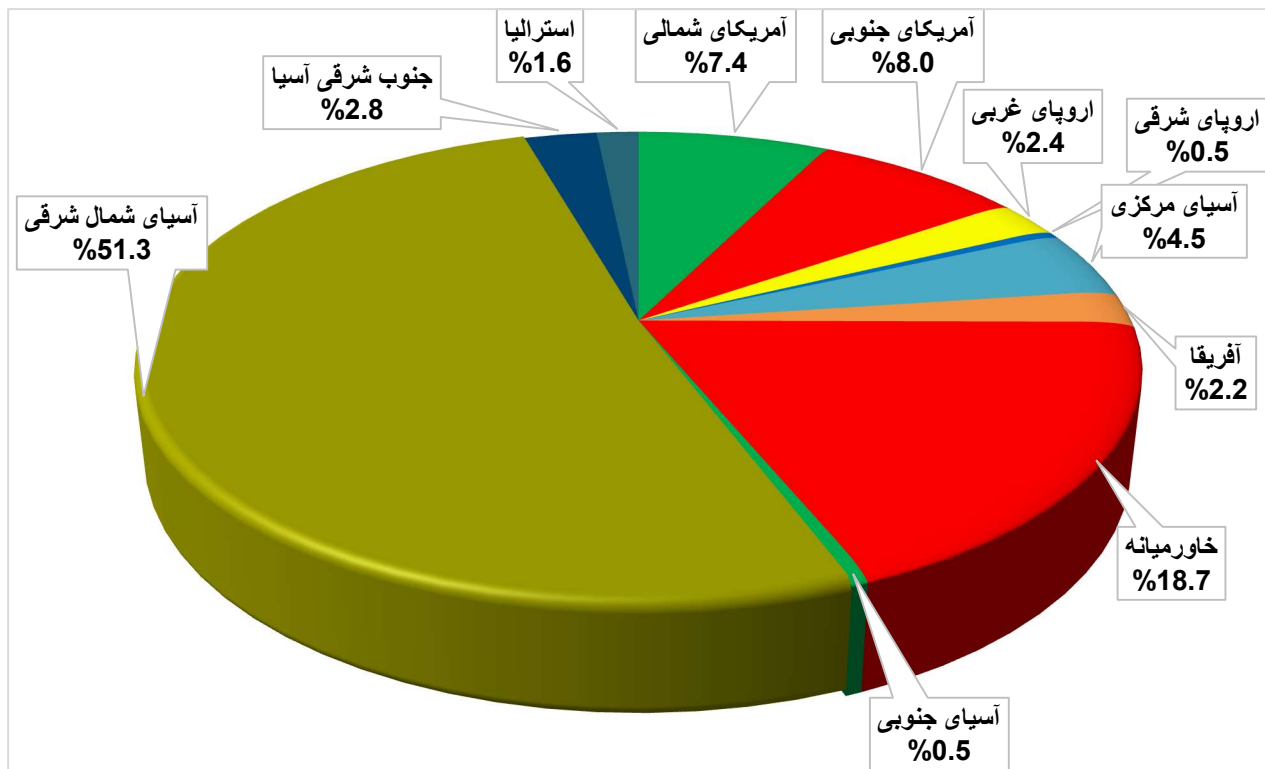
سهام بازار محصول :

طبق گزارش نشریه Argus، شرکت پتروشیمی زاگرس در سال ۲۰۲۳ ظرفیت تولید اسمی نزدیک به ۲ درصد از متانول جهان، حدود ۵ درصد از تجارت جهانی متانول و حدود ۲ درصد از تولید واقعی جهانی متانول را دارا می باشد. شرکت پتروشیمی زاگرس جز پنج شرکت بزرگ تولیدکننده متانول جهان است و در بین شرکت های فعال در این صنعت در کشور ایران در رده اول قرار دارد. بازارهای صادراتی شرکت پتروشیمی زاگرس در سال ۱۴۰۲ به ترتیب کشور چین با ۹۵.۲۱ درصد و کشور هند با ۴.۷۵ درصد و کشور عراق ۰.۰۴ درصد می باشد. در سال ۱۴۰۲، ظرفیت تولید متانول در ایران ۱۵،۶۲۰،۰۰۰ تن بود که سهم زاگرس از ظرفیت تولید در ایران حدود ۲۱ درصد بود.

ظرفیت تولید اسمی متانول ایران در سال ۱۴۰۲

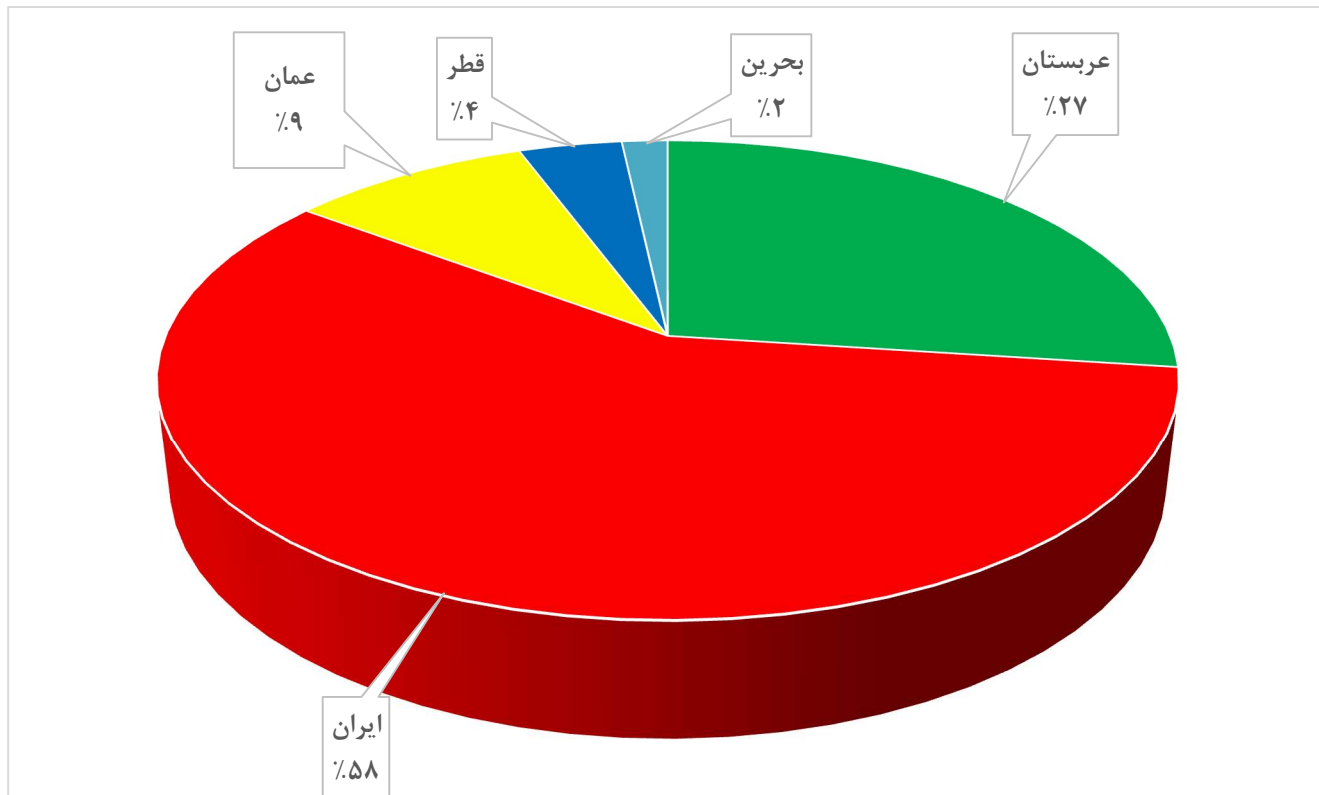

ظرفیت اسمی تولید جهانی

ظرفیت تولید خاورمیانه و سهم ایران

شاخص های بهره وری و رشد :

ردیف	شاخص	نحوه محاسبه	واحد اندازه گیری	مقدار سال ۱۴۰۲
۱	بهره وری نیروی کار	نسبت ارزش افزوده به تعداد شاغلین	میلیون ریال برای هر نفر	۹.۴۳۳
۲	رقابت پذیری نیروی کار	نسبت ارزش افزوده به ارزش جبران خدمت شاغلین	درصد	۸۸.۶
۳	بهره وری سرمایه	نسبت ارزش افزوده به ارزش موجودی سرمایه ثابت	درصد	۷.۲
۴	بهره وری مواد	نسبت ارزش افزوده به ارزش مواد خام مصرفی	درصد	۹.۶
۵	بهره وری کل عوامل تولید	نسبت ارزش افزوده به کل نهاده های تولید	درصد	۶.۴